

DOI <https://doi.org/10.32405/2308-3778-2021-25-2-213-225>

УДК 374.37.01:061.215 (4/9)

ORCID ID <https://orcid.org/0000-0002-99-58-5226>**Наталія Харченко,***кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник,**Інститут проблем виховання НАПН України,**м. Київ*

ПРОЄКТИ ДИТЯЧИХ ТА МОЛОДІЖНИХ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У КОНТЕКСТІ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

Анотація. Дитячі та молодіжні громадські організації є дієвим партнером держави у вихованні дітей та молоді. Одним із аспектів діяльності таких організацій є реалізація проєктів у рамках виконання завдань державних цільових, регіональних та місцевих програм у сфері молодіжної політики. Метою статті є аналіз конкурсних пропозицій (програм, проєктів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, зокрема дитячими та молодіжними організаціями, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка з боку держави.

Основними завданнями статті визначено: огляд нормативно-правового забезпечення діяльності молодіжних/дитячих громадських організацій та процедури організації конкурсу з визначення програм, розроблених інститутами громадянського суспільства; аналіз тенденцій щодо особливостей участі громадських організацій, зокрема, в умовах пандемії; аналіз конкурсних пропозицій за пріоритетами діяльності.

Проаналізовано причини зниження кількості молодіжних та дитячих громадських організацій, які беруть участь у конкурсі. Серед основних причин визначено наступні: карантинні обмеження, запроваджені у зв'язку з пандемією, які унеможливили традиційну діяльність громадських організацій (зокрема, проведення таборувальних зборів, гутірок тощо); відсутність досвіду участі у подібних конкурсах; невідповідність необхідної конкурсної документації – комплекту документів, які містять вимоги щодо оформлення інститутами громадянського суспільства конкурсних пропозицій; невідповідність організацій одному або декільком критеріїв, необхідних для участі у конкурсі; брак кадрів (дорослих лідерів), які готові брати на себе, окрім виховних та організаторських функцій, ще й менеджмент проєктів (підготовка документації, складання кошторису тощо); наявність інших джерел фінансування тощо.

У статті наголошується на необхідності налагодження ефективного співробітництва держави з дитячими та молодіжними громадськими організаціями як важливими партнерами для розвитку інституцій громадянського суспільства.

Ключові слова: дитячі та молодіжні громадські організації, молодіжна політика, проєкт, інститути громадянського суспільства.

© **Наталія Харченко, 2021**

Вступ. Дитячі та молодіжні громадські організації є важливою і необхідною складовою громадянського суспільства. Через свою діяльність вони можуть впливати на суспільні процеси, виступати чинником впливу на державну політику, визначати вектори руху суспільства. Їхня діяльність відбувається у законодавчій площині та має відповідне правове регулювання.

За останні роки в Україні відбулися суттєві зміни у нормативно-правовому

забезпеченні діяльності дитячих та молодіжних громадських об'єднань та організацій. Так, до 2021 року особливості організаційних і правових засад утворення та діяльності молодіжних і дитячих громадських організацій та державні гарантії забезпечення їх діяльності визначав Закон України «Про молодіжні та дитячі громадські організації» від 1 грудня 1998 р. № 281-XIV [2].

Означений закон втратив чинність з прийняттям Закону України «Про основні засади молодіжної політики» від 27.04.2021 р. № 1414-IX, оскільки з часом назріло питання розробки нового рамкового закону, який би відповідав вимогам сьогодення та відповідав на виклики суспільства та запити сучасної молоді.

Закон «Про основні засади молодіжної політики» визначає мету, завдання, основні засади, напрями та механізми реалізації молодіжної політики в Україні, гарантії участі молоді у її формуванні та реалізації, особливості організаційних і правових засад утворення та діяльності молодіжних та дитячих громадських об'єднань. Організаційні та правові засади утворення і діяльності молодіжних та дитячих громадських об'єднань передбачають їх право на отримання грантів на реалізацію молодіжних проєктів; залучення до реалізації державних цільових, регіональних та місцевих програм у сфері молодіжної політики. Згідно статті 12 «Організаційні та правові засади діяльності молодіжних та дитячих громадських об'єднань», реалізація прав дітей та молоді відбувається через створення умов для змістовного дозвілля, в тому числі шляхом підтримки молодіжних проєктів молодіжних та дитячих громадських об'єднань. Фінансова підтримка таких проєктів здійснюється в рамках виконання завдань державних цільових, регіональних та місцевих програм у сфері молодіжної політики, інших державних цільових, регіональних та місцевих програм з питань, що стосуються молоді, у вигляді грантів [8].

Отже, вважаємо актуальним дослідити залученість громадських організацій у життя суспільства через призму конкурсних пропозицій всеукраїнських молодіжних та дитячих громадських організацій, для виконання яких надається фінансова підтримка за рахунок коштів державного бюджету.

Мета та завдання. Метою статті є аналіз конкурсних пропозицій (програм, проєктів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка з боку держави.

Основними завданнями визначаємо: огляд нормативно-правового забезпечення

діяльності молодіжних / дитячих громадських організацій та процедури організації конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства; аналіз тенденцій щодо особливостей участі громадських організацій, зокрема, в умовах пандемії; аналіз конкурсних пропозицій за пріоритетами діяльності.

Методи дослідження. Для досягнення мети та вирішення завдань дослідження було використано теоретичні, емпіричні та статистичні методи зведення й обробки даних:

- *теоретичні*: аналіз нормативно-правового забезпечення діяльності дитячих та молодіжних громадських організацій та об'єднань, спеціальної літератури з досліджуваної проблематики, аналіз, порівняння та узагальнення результатів попередніх досліджень;

- *емпіричні*: аналіз змісту документації, експертна оцінка.

- *статистичні*: кількісний і якісний аналіз даних, систематизація та аналітичне групування даних на групи за істотними ознаками, підбиття групових та загальних підсумків.

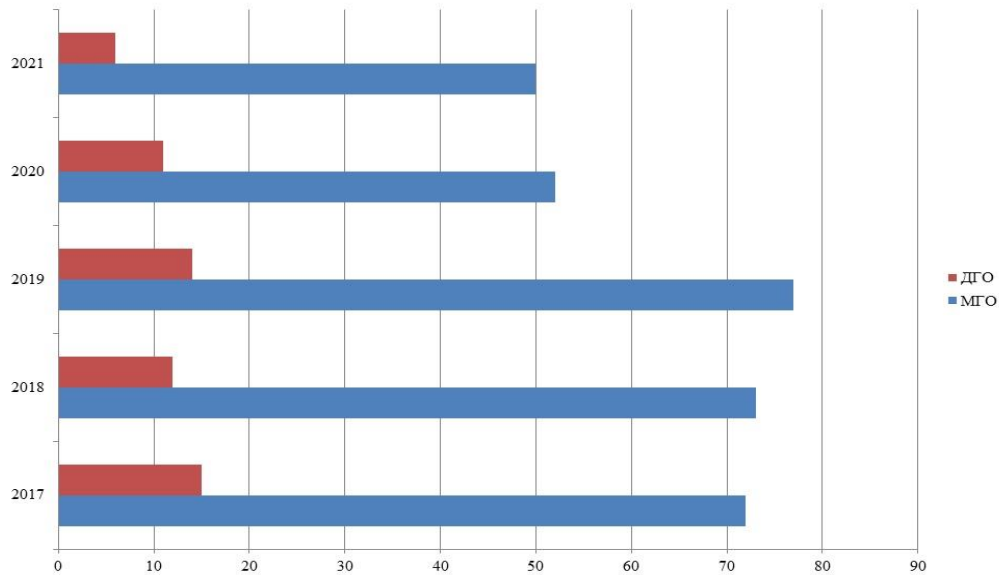
За допомогою цих методів було здійснено аналіз 382 конкурсних пропозицій від 254 молодіжних та дитячих громадських організацій за пріоритетними завданнями впродовж 5 років (з 2017 по 2021 рік).

Результати дослідження. Ефективним механізмом розподілу бюджетних коштів є всеукраїнський Конкурс з визначення програм, проектів (заходів), розроблених громадськими організаціями, для виконання яких надаватиметься державна фінансова допомога. Порядок проведення конкурсу регламентується постановою Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2011 р. № 1049 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 06 серпня 2021 р. № 802) «Про затвердження Порядку проведення конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених громадськими організаціями та творчими спілками, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка» [6].

Такий Порядок установлює процедуру організації та проведення конкурсу та проведення моніторингу стану їх виконання. Завдяки участі у конкурсі з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для реалізації яких надається фінансова підтримка, громадські організації мають можливість реалізовувати масштабні та пролонговані у часі заходи.

Проаналізуємо, яким чином дитячі та молодіжні організації долучилися до участі у конкурсі. Загалом, впродовж з 2017 по 2021 роки було надано фінансову підтримку 382 конкурсним пропозиціям від 254 дитячих та молодіжних організацій (*дані представлено у*

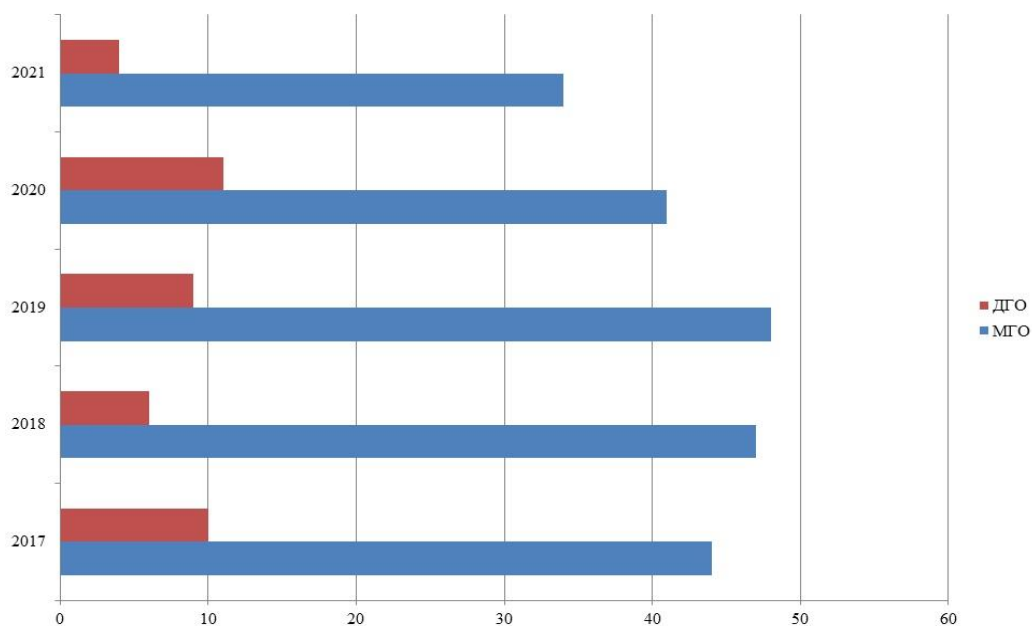
діаграмі 1) (рис. 1).

Рис. 1. Розподіл конкурсних пропозицій всеукраїнських молодіжних (МГО) та дитячих громадських організацій (ДГО), для виконання яких надається фінансова підтримка за рахунок коштів державного бюджету протягом 2017 – 2021 рр.

Кількісний та якісний аналіз узагальнених даних дозволив зробити певні висновки. Так, переважна більшість організацій подають на розгляд та отримують фінансову підтримку для 1–2 конкурсних пропозицій. Частка організацій, які спроможні розробити, подати на конкурс та реалізувати більше двох масштабних проєктів (заходів), дуже мала. Наприклад, у 2020 році на конкурс подали та отримали фінансову підтримку більше 2 проєктів – 5,76 % організацій; більше 5 проєктів – 1,92 %.

Серед організацій, які подали конкурсні пропозиції, частка дитячих склала у 2017 році – 18,51 %; у 2018 році – 11,32 %; у 2019 році – 15,78 %; у 2020 році – 21,15 %; у 2021 році – 10,52 % (дані представлено у діаграмі 2) (рис. 2).

Рис. 2. Розподіл всеукраїнських молодіжних (МГО) та дитячих громадських організацій (ДГО), які отримали фінансову підтримку за рахунок коштів державного бюджету протягом 2017 – 2021 рр.

У 2021 році прослідковується суттєве зниження кількості молодіжних та дитячих громадських організацій, які беруть участь у конкурсі. Особливо ця тенденція стосується дитячих організацій з огляду на їх і так невисокий показник залученості протягом останніх 5 років (у порівнянні з 2018 роком частка молодіжних організацій зменшилась майже на третину – 29,16 %; дитячих – більш ніж на половину – 57,14 %).

Першою і найочевиднішою причиною стали карантинні обмеження, запроваджені у зв'язку з пандемією. Особливо ця тенденція набула прояву у 2021 році, оскільки розробка конкурсних пропозицій для фінансування за рахунок коштів державного бюджету відбувається, як правило, у попередньому році. Відповідно, конкурсні пропозиції, які готувалися у 2019 році, ще були подані на конкурс, у той час як в умовах пандемії більшість дитячих та молодіжних громадських організацій були вимушені згорнути діяльність та почали шукати можливості для продовження роботи в онлайн- форматі.

Вимушена ізоляція негативно позначилась на діяльності громадських організацій в цілому та на можливостях здійснювати виховні впливи зокрема; масові заходи, проекти, зустрічі, гутірки – як основні форми роботи, під час яких здійснювались виховні впливи, стали неможливими, їх проведення в онлайн-режимі є рідкісним явищем, та таким, що не дає

вагомого результату; пандемія унеможливила офлайн-діяльність ДГО, в той час як беззаперечна перевага участі дітей та учнівської молоді у діяльності дитячих організацій полягає саме у безпосередньому спілкуванні, можливості знайти однодумців, спробувати себе у різних ролях, перевірити на практиці отриманих знань.

Серед інших причин зменшення кількості організацій, які беруть участь у конкурсі, можемо назвати наступні: відсутність досвіду участі у подібних конкурсах; невідповідність необхідної конкурсної документації – комплекту документів, які містять вимоги щодо оформлення інститутами громадянського суспільства конкурсних пропозицій; невідповідність організацій одному або декільком критеріїв, необхідних для участі у конкурсі; брак кадрів (дорослих лідерів), які готові брати на себе, окрім виховних та організаторських функцій, ще й менеджмент проєктів (підготовка документації, складання кошторису тощо); наявність інших джерел фінансування тощо.

Узагальнену інформацію щодо кількісного розподілу всеукраїнських молодіжних (МГО) та дитячих громадських організацій (ДГО) та конкурсних пропозицій, для виконання яких надається фінансова підтримка за рахунок коштів державного бюджету, представлено в табл. 1.

Таблиця 1.

Кількісний розподіл всеукраїнських молодіжних (МГО) та дитячих громадських організацій (ДГО) та конкурсних пропозицій, для виконання яких надається фінансова підтримка за рахунок коштів державного бюджету

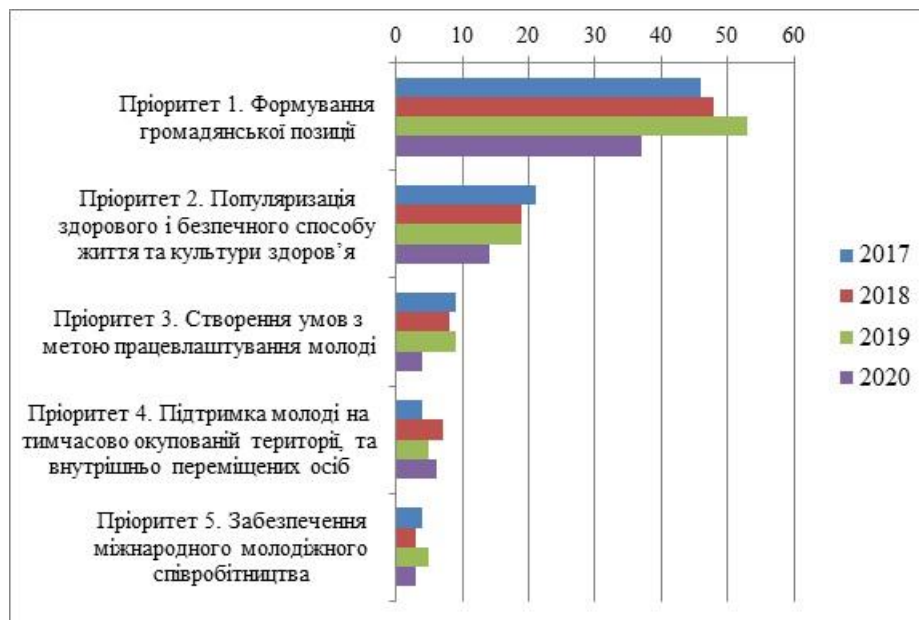
Рік	Молодіжні громадських організацій (МГО)		Дитячі громадські організації (ДГО)	
	Кількість МГО	Кількість конкурсних пропозицій	Кількість ДГО	Кількість конкурсних пропозицій
2017	44	72	10	15
2018	47	73	6	12
2019	48	77	9	14
2020	41	52	11	11
2021	34	50	4	6

Конкурсні пропозиції подаються на розв'язання пріоритетних завдань, що відповідають загальнодержавним та/або місцевим програмам і на виконання яких повинні спрямовуватися програми (проєкти, заходи), розроблені учасниками конкурсу (узагальнені дані щодо розподілу конкурсних програм по пріоритетах представлено в діаграмах 3, 4) (рис. 3-4).

З 2017 року по 2020 рік пріоритетними завданнями, на розв'язання яких були

спрямовані програми громадських організацій, були наступні:

1. Формування громадянської позиції.
2. Популяризація та утвердження здорового і безпечного способу життя та культури здоров'я серед молоді.
3. Створення умов з метою працевлаштування молоді (забезпечення первинної і вторинної зайнятості та самозайнятості молоді).
4. Забезпечення партнерської підтримки молоді, що проживає на тимчасово окупованій території України, та внутрішньо переміщених осіб.
5. Забезпечення міжнародного молодіжного співробітництва.

Рис. 3. Розподіл конкурсних пропозицій по пріоритетах (впродовж 2017–2020 р.р.)

Дані, подані в діаграмі 3, дозволяють зробити висновки щодо нерівномірності розподілу конкурсних пропозицій за пріоритетами. Так, впродовж 5 років на реалізацію пріоритету «Формування громадянської позиції» було подано **184** конкурсних пропозиції; на пріоритет «Популяризація здорового і безпечного способу життя та культури здоров'я» спрямовувалося 73 проекти (заходи); пріоритет 3 «Створення умов з метою працевлаштування молоді» – 30; пріоритет 4 «Підтримка молоді на тимчасово окупованій території, та внутрішньо переміщених осіб» – 21; пріоритет 5 «Забезпечення міжнародного молодіжного співробітництва» – 15.

Безумовна перевага конкурсних пропозицій, метою яких є формування громадянської позиції, свідчить як про відповідний та актуальний запит суспільства, так і про спроможність інститутів громадянського суспільства надати необхідні виховні пропозиції (зокрема, акції, конкурси, тренінги, семінари, змагання, форуми, фестивалі, наметові табори тощо).

З 2021 року конкурсні пропозиції подаються на розв'язання таких пріоритетних завдань:

Пріоритет 1. Підвищення рівня компетентностей молоді, у тому числі громадянських.

Пріоритет 2. Підвищення рівня культури волонтерства серед молоді.

Пріоритет 3. Активізація залучення молоді до процесів ухвалення рішень.

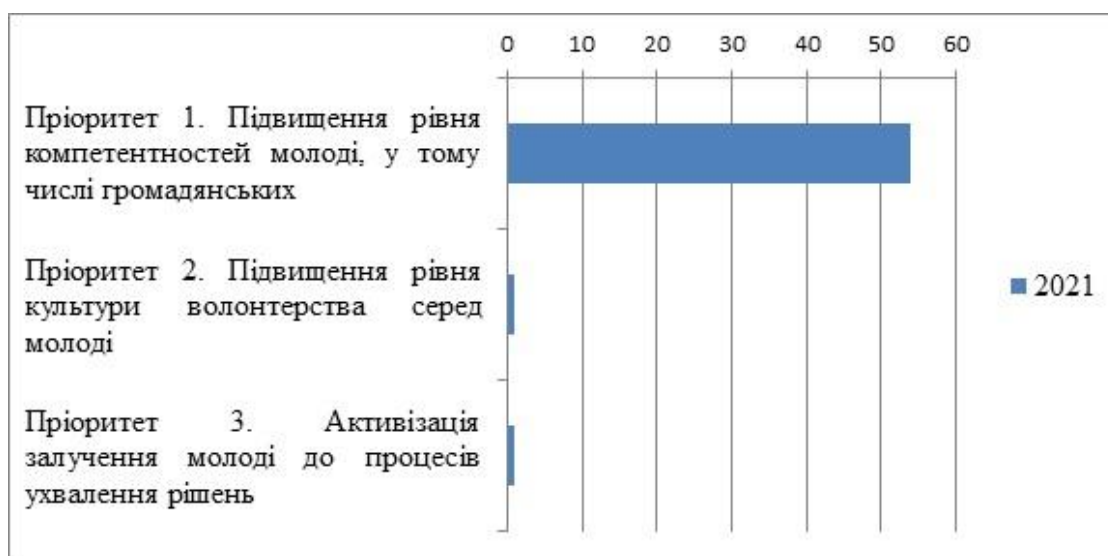

Рис. 4. Розподіл конкурсних пропозицій по пріоритетах у 2021 р.

Дані діаграми 4 засвідчують абсолютну перевагу конкурсних пропозицій, поданих на вирішення завдань пріоритетного напрямку «Підвищення рівня компетентностей молоді, у тому числі громадянських». Така чисельна перевага проєктів та заходів даного пріоритету зумовлена широким спектром завдань, поставлених перед інститутами громадянського суспільства. Згідно з вимогами конкурсу з визначення проєктів, розроблених молодіжними та дитячими громадськими організаціями, для реалізації яких надається фінансова підтримка у 2021 році, конкурсні пропозиції мають спрямовувати на вирішення наступних завдань: формування у дітей та молоді розуміння потреби у навчанні протягом життя, критичного мислення, готовності та вміння діяти самостійно, знати і відстоювати свої права, вміння

швидко адаптуватися до нових умов, нести відповідальність за свої дії та власне життя, об'єктивно оцінювати і реагувати на нові виклики, приймати рішення, керувати емоціями, розв'язувати проблеми, висловлювати і логічно обґрунтовувати власну думку, розвиток медіаграмотності, лідерства, утвердження принципів доброчесності і антикорупційних принципів, посилення відповідального ставлення до навколишнього природного середовища тощо); свідомого вибору життєвого шляху молоді, її ознайомлення з процесами державотворення, механізмами функціонування і взаємодії інститутів політичної системи, діяльністю органів державної влади та органів місцевого самоврядування, професійного та кар'єрного розвитку в Україні, популяризації роботи в креативних індустріях, формування культури підприємництва (у тому числі соціального), стимулювання до відкриття власної справи, вивчення STEM та STEAM-дисциплін; формування у молоді свідомого та відповідального ставлення до власного здоров'я, сприяння гармонійному психічному розвитку, збереженню репродуктивного здоров'я, культури безпеки життєдіяльності, запобігання виникненню соціально небезпечних захворювань та різних форм залежності, розвитку неформальних спортивних рухів, вуличних тренувань і фізичної культури; посилення відповідального ставлення молоді до планування сім'ї та відповідального батьківства; реінтеграції молоді з тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей, тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя; а також адаптації і соціалізації молоді в українському суспільному просторі, поширення толерантності і солідарності, запобігання стереотипам, протидії мові ненависті та дискримінації за будь-якими ознаками, забезпечення рівних умов для різних груп молоді, передусім до молоді з інвалідністю [7].

Мала кількість конкурсних пропозицій (принаймні, у 2021 році) щодо пріоритетів «Підвищення рівня культури волонтерства серед молоді» та «Активізація залучення молоді до процесів ухвалення рішень» може бути пов'язана з певною суперечністю: з одного боку, наявна активна громадянська позиція членів дитячих та молодіжних громадських організацій, які є дієвими учасниками у житті суспільства та мають успішний досвід волонтерської роботи, з іншого – з відсутністю алгоритмів роботи у цих напрямках як окремих форм діяльності, «задекларованих» як конкурсні пропозиції.

Обговорення. Підтримка державою ініціатив громадських організацій відкриває нові можливості для дітей та молоді. Про необхідність налагодження ефективного

співробітництва з дитячими та молодіжними громадськими організаціями як важливими партнерами інституцій громадянського суспільства йдеться у Концепції підтримки та сприяння розвитку дитячого громадського руху в Україні (схвалено розпорядженням КМУ від 11 квітня 2018 р. № 281–р). У документі акцентується увага на важливості участі громадських організацій у формуванні державної молодіжної політики; розроблення та реалізації проєктів, спрямованих на залучення дітей до участі у житті суспільства; забезпечення співпраці органів державної влади та органів місцевого самоврядування з громадськими організаціями, використання можливостей їх виховного ресурсу, надання державної підтримки [3].

Необхідність та своєчасність такої співпраці та відкритості держави до ініціатив інститутів громадянського суспільства підкреслюють українські (С. Безвух, А. Стопчак, Н. Махначова, Н. Мельник) та зарубіжні дослідники (R. Flake, A. Hammermann) [1; 4; 5; 9; 10]. Взаємодія інститутів громадянського суспільства з органами державної влади є основною вимогою існування демократичної та правової держави [4; 5]. В основі співпраці та партнерства мають бути покладені принципи свободи, багаторівневості співробітництва, рівноправності, добровільності прийняття зобов'язань, тощо [1]. І хоча специфіка партнерства держави та громадських організацій обумовлена багатьма факторами, має складну та багатоаспектну історію, вона є важливим та необхідним аспектом розвитку громадянського суспільства [9; 10].

Висновки. Участь дитячих та молодіжних громадських організацій у конкурсі з визначення проєктів, для реалізації яких надається фінансова підтримка, є дієвим та ефективним інструментом для реалізації виховних завдань, які стоять перед суспільством. Проте, варто зазначити, що це не єдиний механізм, яким користуються громадські організації. Серед інших інструментів можемо назвати наступні: отримання грантів, залучення коштів місцевих органів самоврядування, участь у міжнародних проєктах, самофінансування, благодійні внески, спонсорська допомога, налагодження соціального партнерства з державними органами, бізнес-структурами, іншими інститутами громадянського суспільства.

Функціонування дитячих та молодіжних громадських організацій в умовах пандемії призвело до переформатування діяльності. Під загрозою опинилася традиційна для дитячих та молодіжних громадських організацій діяльність (проведення літніх таборів, експедицій,

зборів). Це активізувало громадські організації шукати нові можливості; частина організацій, які мають ресурсні можливості, перевела діяльність в онлайн: проводять лекції, курси, тримають постійний зв'язок зі своїми вихованцями, організовують та реалізують проекти тощо.

Аналіз конкурсних пропозицій дитячих та молодіжних громадських організацій, яким надається фінансова підтримка за рахунок коштів державного бюджету, а також сутність і зміст наведених нормативно-правових документів щодо регулювання їх діяльності підтверджують, що діяльність дитячих та молодіжних громадських організацій перебуває у фокусі уваги з боку держави та суспільства, проте потребує постійної та двосторонньої взаємодії.

Список використаних джерел

1. Безвух С. В., Стопчак А. Ю. Соціальне партнерство науки і бізнесу : форми взаємодії, проблеми і рекомендації щодо їх вирішення. Вісник Хмельницького національного університету. 2015. № 3. Т. 3. С. 7-14
2. Про молодіжні та дитячі громадські організації : Закон України від 1 грудня 1998 р. № 281-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/281-14#Text> (дата звернення: 12.09.2021).
3. Концепція підтримки та сприяння розвитку дитячого громадського руху в Україні : розпорядження КМУ від 11 квітня 2018 р. № 281-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/281-2018-%D1%80> (дата звернення: 12.09.2021).
4. Махначова Н. М. Роль соціального партнерства в громаді в умовах децентралізації. Ефективна економіка. 2018. № 6.
5. Мельник Н. В. Взаємодія інститутів громадянського суспільства з органами державної влади. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. серія юридична. 2015. Вип. 3. С. 17-25. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvlduvs_2015_3_4 (дата звернення: 12.09.2021 р.)
6. Про затвердження Порядку проведення конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених громадськими організаціями та творчими спілками, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка : Постанова КМУ від 12 жовтня 2011 р. № 1049. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1049-2011-%D0%BF#n360> (дата звернення: 12.09.2021 р.)
7. Про організацію та проведення конкурсу з визначення проектів, розроблених молодіжними та дитячими громадськими організаціями, для реалізації яких надається фінансова підтримка у 2021 році : Наказ Міністерства молоді та спорту України від 15 червня 2021 р. № 2065. URL: <https://sport.gov.ua> (дата звернення: 12.09.2021 р.)
8. Про основні засади молодіжної політики : Закон України від 27.04.2021 р. № 1414-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1414-20#Text> (дата звернення: 12.09.2021).
9. Flake R. Promoting social partnership in employee training. German Economic Institute, 2018. 51 p.
10. Hammermann, Andrea. Stettes, Oliver, 2016. Qualifikationsbedarf und Qualifizierung. Anforderungen im Zeichen der Digitalisierung, IW policy paper 3. 2016. Köln.

References

1. Bezvukh, S. V., & Stopchak, A. Yu. 2015. Sotsialne partnerstvo nauky i biznesu: formy vzaiemodii, problemy i rekomendatsii shchodo ikh vyrishennia. [Social partnership of science and business: forms of interaction, problems and recommendations for their solution]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu*, 3(3), 7-14
2. *Pro molodizhni ta dytiachi hromadski orhanizatsii: Zakon Ukrainy* [On youth and children's public organizations: Law of Ukraine]. 1.12.1998. № 281-XIV. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/281-14#Text>
3. The Cabinet of Ministers of Ukraine. (2018). *Kontseptsiiia pidtrymky ta spryiannia rozvytku dytiachoho hromadskoho rukhu v Ukraini* [The concept of support and promotion of children's social movement in Ukraine] (*Resolution No. 281-r*, April 11). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/281-2018-%D1%80>
4. Makhnachova, N. M. (2018). Rol sotsialnoho partnerstva v hromadi v umovakh detsentralizatsii [The role of social partnership in the community in a decentralized environment]. *Efektivna ekonomika*, 6.
5. Melnyk, N. V. (2015). Vzaiemodiia instytutiv hromadianskoho suspilstva z orhanamy derzhavnoi vlady [Interaction of civil society institutions with public authorities]. *Naukovyi visnyk Lvivskoho derzhavnogo universytetu vnutrishnikh sprav. seriia yurydychna*. 3, 17-25. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvlduvs_2015_3_4
6. The Cabinet of Ministers of Ukraine. (2011). Pro zatverdzhennia Poriadku provedennia konkursu z vyznachennia proham (proektiv, zakhodiv), rozroblenykh hromadskymy orhanizatsiiamy ta tvorchymy spilkamy, dlia vykonannia (realizatsii) yakykh nadaietsia finansova pidtrymka [On approval of the Procedure for conducting a competition to determine programs (projects, activities) developed by public organizations and creative unions, for the implementation (implementation) of which financial support is provided] (*Resolution No. 1049*, October 12). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1049-2011-%D0%BF#n360>
7. Ministry of Youth and Sports of Ukraine. (2021). *Pro orhanizatsiiu ta provedennia konkursu z vyznachennia proektiv, rozroblenykh molodizhnymy ta dytiachymy hromadskymy orhanizatsiiamy, dlia realizatsii yakykh nadaietsia finansova pidtrymka u 2021 rotsi* [On the organization and holding of a competition to identify projects developed by youth and children's NGOs, for the implementation of which financial support is provided in 2021] (*Decree No. 2065*, June 15). Retrieved from <https://sport.gov.ua>
8. *Pro osnovni zasady molodizhnoi polityky: Zakon Ukrainy* [On the basic principles of youth policy: Law of Ukraine]. 27.04.2021. № 1414-IX. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1414-20#Text>
9. Flake R. (2018). *Promoting social partnership in employee training*. German Economic Institute.
10. Hammermann, A., & Stettes, O. (2016). *Qualifikationsbedarf und Qualifizierung. Anforderungen im Zeichen der Digitalisierung*. Köln.

*Nataliia Kharchenko,
PhD in Pedagogy, Senior Researcher,
Institute of Problems on Education of the NAES of Ukraine,
Kyiv*

PROJECTS OF CHILDREN'S AND YOUTH PUBLIC ORGANIZATIONS IN THE CONTEXT OF YOUTH POLICY OF UKRAINE

***Abstract.** Children's and youth public organizations are an effective partner of the state in the education of children and youth. One of the aspects of the activity of such organizations is the implementation of projects in the framework of the tasks of state target, regional and local programs in the field of youth policy. The purpose of the article is to analyze the competitive bids (programs, projects, activities) developed by civil society institutions, in particular children's and youth organizations, for the implementation (implementation) of which financial support is provided by the state.*

The main objectives of the article are: review of regulatory and legal support for the activities of youth and children's NGOs and the procedure for organizing a competition to determine programs (projects, activities) developed by civil society institutions; analysis of trends in the participation of public organizations, in particular in a pandemic; analysis of tender proposals by priorities of activity.

The reasons for the decrease in the number of youth and children's public organizations participating in the competition are analyzed. Among the main reasons are the following: quarantine restrictions imposed in connection with the pandemic, which made it impossible for traditional activities of public organizations (in particular, holding camps, meetings, talks, etc.); lack of experience in such competitions; unpreparedness of the necessary tender documentation – a set of documents that contain requirements for the preparation of tender proposals by civil society institutions; non-compliance of organizations with one or more criteria required for participation in the competition; lack of staff (adult leaders) who are ready to take on not only educational and organizational functions but also project management (preparation of documentation, budgeting, etc.); availability of other sources of funding, etc.

The article emphasizes the need to establish effective cooperation between the state and children's and youth NGOs as important partners for the development of civil society institutions.

***Key words:** children's and youth public organizations, youth policy, project, civil society institutions.*

Стаття надійшла до редакції 16.09.2021.
Стаття прийнята до публікації 14.10.2021.